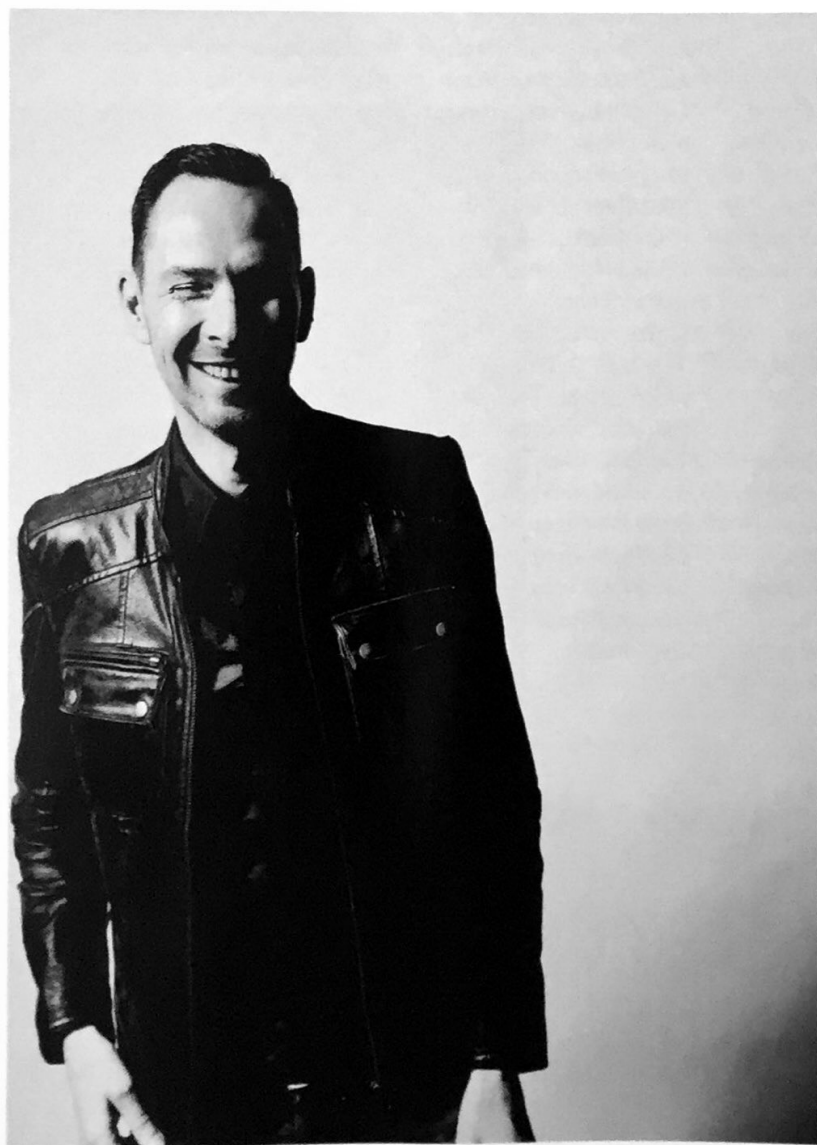

Anthony Fiumara: ambassadeur van nieuwe muziek

DE 'VERPIXELING' VAN DE WERELD

ANTHONY FIUMARA (1968) is de allereerste stadscomponist van Tilburg. Hij bedacht een programma dat eigenlijk neerkomt op een festival, uitgespreid over heel 2019. Onlangs lanceerde hij drie cd's en ondertussen wordt er gewerkt aan verschillende dansproducties: met het gezelschap Panama Pictures en met choreograaf Wubkje Kuindersma, aanstormend talent in de balletwereld.

*Tekst: MARGARETHA COORNSTRA
Foto's: ROGER CREMERS, SILVANO BALLONE*

Paspoort

ANTHONY FIUMARA

Geboren: 1968, Tilburg

Opleiding: Master Musicologie, Universiteit Utrecht (1993), privéstudie Compositie bij Richard Rijnvos

Functie: Componist, arrangeur, publicist, conservatoriumdocent Compositie

2016/2017: Composer in residence Noord Nederlands Orkest

2017: Composer in focus November Music, opdracht Bosch Requiem Memorial Park (tekst: Désanne van Brederode)

2019: Stadscomponist Tilburg

Ja, Anthony Fiumara

is een geboren en getogen Tilburger. Pas op zijn negentiende vertrok hij voor zijn studies naar achtereenvolgens Nijmegen en Utrecht. Inmiddels woont hij alweer bijna 25 jaar in Amsterdam. “Maar in september vorig jaar keerde ik min of meer terug als docent Compositie aan de Tilburgse AMPA, de *Academy of Music and Performing Arts* van Fontys. In diezelfde periode werd mij gevraagd of ik stadscomponist wilde worden voor 2019.” Fiumara zei ja en werd zo de eerste stadscomponist van Tilburg. “Er was nog geen invulling van die functie. Vaak zie je bij stadsdichters en stadsfilosofen dat ze direct inhaken op de actualiteit. Maar met muziek ligt dat moeilijker: eerst moet je componeren en alles op papier zetten, vervolgens musici vinden en die moeten dan ook nog repeteren. Bovendien wilde ik niet dat het stadscomponistschap over mij zou gaan. Ik zie mezelf liever als ambassadeur van nieuwe muziek in deze regio. Als je bedenkt dat alleen al in Tilburg en omgeving minstens dertig professionele componisten rondlopen! Maar toch komen mensen niet makkelijk in aanraking met nieuwe muziek.”

“De virtuele wereld biedt een nieuwe blik op de mensheid”

REPERTOIRE UIT DE REGIO

Daarom besloot Anthony Fiumara die componisten naar toegankelijker locaties te halen. “Bijvoorbeeld naar de Heikese Kerk. Elke maand schrijft één componist de uurstukken voor het carillon; dat zijn de melodietjes die elk heel uur klinken. Iemand anders componeert een vrij werk voor beiaard van 3 tot 5 minuten. Zo trakteren we de stad maandelijks op nieuwe muziek, die speciaal voor dit carillon is gemaakt.” Ook voor blaasorkesten uit Tilburg en omstreken bedacht Fiumara een project. “Dat heeft dan wel een cyclus nodig van vier jaar. Per jaar laten we drie of vier componisten een kort stuk schrijven voor die orkesten. De première is in december, door Koninklijke Harmonie Orpheus. Daarna maken die componisten een rondgang langs orkesten uit de omgeving. Zo krijgen die een repertoire van componisten uit de regio. En voor de componisten is het fijn dat hun werk meteen meerdere keren wordt uitgevoerd. Na vier jaar zijn er dan zestien stukken, voor blaasorkesten van componisten uit de eigen omgeving. Dat lijkt me erg mooi.” Hij hoopt vurig dat zijn opvolgers deze rubrieken – met het carillon en de orkesten – zullen overnemen. “Dat zou ik echt heel tof vinden.” Op 26 oktober staat een manifestatie gepland als afsluiting van zijn stadscomponistschap. In de gigantische LocHal, een voormalige NS-werkplaats die recent verbouwd is tot ‘Kulturhus XXL’ zoals Fiumara zegt. Daar zal muziek klinken van Tilburgse componisten, maar ook Fiumara zelf werkt aan een gelegenheidsopus. “Ik verwerk audio-opnamen van interviews, of eigenlijk meer monologen, van Tilburgers die vertellen wat de stad voor hen betekent. Doodgewone mensen, van elke leeftijd en uit alle sociale lagen. Iemand die echt plat Tilburgs spreekt, maar ook een vluchteling. En een kinderstem erbij, dat lijkt me leuk. Met die opnamen ga ik aan de slag. Soms blijken het gesproken recitatieven, soms hoor je ritmische elementen. Bij mensen die van nature al heel melodieuze praten, zou ik een stukje spreekstem kunnen nemen en instrumenten daarbij laten aansluiten. Andere mensen spreken meer staccato. Dus ik kan me voorstellen dat ik die losknip en een stukje als ritmische laag onder de instrumenten zet.” »

BITCRUSHER

Maar er staan nog twee projecten op stapel; beide binnen de danswereld, voor het seizoen 2019/2020. Zo werkt hij samen met choreografe Wubkje Kuindersma. "Ik wilde graag ook eens voor dans componeren. En Wubkje is iemand die heel zorgvuldig muziek in beweging vertaalt. We hadden ook meteen een klik." Tijdens het seizoen 2018/2019 maakte Kuindersma al enkele choreografieën op Fiumara's werk, zoals *Here comes everybody* (voor orkest), *A sort of homecoming* (elektronische muziek) en het tweede deel uit zijn pianoconcert, *Aerial*. "En momenteel werken we aan een voorstelling die *Bitcrusher* gaat heten. Bitcrusher is een *tool* om geluid te 'verpixelen'. Zoals je foto's in de computer 'pixelig' kunt maken, opgebouwd uit blokjes, zo kun je ook muziek terugbrengen tot 'blokjes'. Wanneer je *bitcrusht*, ga je rafeltjes horen in de klank. Dat kun je inzetten als esthetisch middel. Maar wij hebben het doorgetrokken naar de verpixeling van de wereld."

Uitgangspunt is dat de digitale werkelijkheid geleidelijk de analoge overneemt: "Daardoor verdwijnt er ook informatie. Hoe meer je *crusht*, hoe meer informatie je verliest. Wubkje en ik zien het als een soort onderzoek. Waarbij ik in de muziek het omslagpunt wil zoeken van de *gebitcrushte* naar de volle analoge klank. Wanneer vormen al die blokjes één geheel en wanneer vallen ze uiteen tot ruis? Hoe kunnen we dit naar muziek en beweging vertalen? Hoe verhouden onze lichamen en zielen zich tot dat *gebitcrushte*, digitale evenbeeld?"

Dat klinkt ietwat zwaarmoedig, apocalyptisch bijna. Maar zelf ervaart Fiumara dat eigenlijk niet zo. "De virtuele werkelijkheid biedt weer een nieuwe blik op de mensheid. De wereld is veel kleiner geworden. Zo zat ik net nog te skypen met een vriend in New York, die ik normaal zelden zie. Maar via Skype zie ik hem toch. En is het niet geweldig dat je thuis via de computer kunt genieten van schilderijen en muziek overal ter wereld? Natuurlijk, het heeft wel twee kanten. Enerzijds biedt de virtuele werkelijkheid een enorme rijkdom. Anderzijds kan een muziekopname niet tippen aan een liveconcert."

6 september t/m 11 december: *Each time we fall, a city rises*, Panama Pictures
3 t/m 12 oktober: *Here comes everybody*,
Het Gelders Orkest o.l.v. Thomas Jung
9 april t/m 19 mei 2020: *Bitcrusher*,
Korzo Theater

Cd's met muziek van Anthony Fiumara e.a.:
- *Grids*, Aart Strootman (elektrische gitaar),
Alaska Records, 2018
- *An Index of Wood*, Ramon Lormans
(marimba), Alaska Records, 2018
- *Whoever You Are Come Forth*, Tom
Sanderman (saxofoon), Alaska Records, 2018

Meer informatie: www.anthonyfiumara.com

Wubkje Kuindersma

Peinzend: "Er gaat dus ontegenzeggelijk iets verloren, maar ik weet niet of ik daar zwaarmoedig van word... Het is zo. Ik zie ook bij mijn studenten, mensen onder de dertig, hoe ze met hun mobiele telefoon omgaan. Hun vriendschappen spelen zich echt af binnen Facebook of WhatsApp. Voor mij als vijftigplusser fungeert de smartphone hooguit als verlengstuk, maar bij jonge mensen is hij helemaal geïntegreerd in hun wereld. Mijn blik op de werkelijkheid is ongetwijfeld analoger dan de hunne. Maar dat betekent niet dat zij treurige mensen zijn."

DANS EN ACROBATIEK

Totaal anders van sfeer en stijl wordt de productie die Fiumara maakt met Panama Pictures, een gezelschap dat zich beweegt op het snijvlak tussen dans en acrobatiek. Al koos ook choreografe Pia Meuthen een cultuurfilosofisch thema, namelijk de behoefte van mensen aan zekerheden en voorspelbaarheid. "Struikelend, vallend en vliegend zoeken de performers naar houvast, al is het maar voor even", belooft de aankondiging. Anthony Fiumara: "Deze productie is gebaseerd op het werk van dichteres Maria Barnas. De titel is *Each time we fall, a city rises*. Mooi hè?" Voor de muziek werkt Fiumara samen met het duo Strijbos & Van Rijswijk, bekend van hun illustere audiovisuele installaties bij onder meer het Oerol Festival. Hij verheugt zich er merkbaar op: "Zij maken fantastische dingen, vind ik. Dus het lijkt me ontzettend leuk om eens in elkaars keuken te kunnen kijken." "

Boek: *What you hear is what you hear* -
over Anthony Fiumara, Joep Christenbusz,
November Music, 2017, ISBN 20171101